

Dwars door de duinen

nieuwtjes en weetjes over planten, dieren en duinen

De boommarter verrijkt sinds kort de Noordwijkse fauna.
Foto: Mariska de Graaff.

Boommarter in de Noordwijkse duinen

Eind juni zijn voor het eerst boommarters gezien in de duinen bij Noordwijk. Een vrouwtje en haar halfwas jong werden 'betrap' door medewerkers van Staatsbos-beheer. Niet onverwacht - boommarters werden af en toe al waargenomen in het aangrenzende Zuid-Kennemerland - maar wel leuk. De kans om een boommarter te zien is het grootst rond de schemering. Het is een echt avond- en nachtdier. Hij is veel groter dan een wezel of hermelijn en heeft grote, uitstekende oren. Zijn leefgebied bestaat uit oudere naaldbossen en gemengde bossen. Hij zal het dus best naar zijn zin hebben in het bijna honderd jaar oude dennenbos in de boswachterij Noordwijk. In ieder geval is het duin met de boommarter weer een fraai zoogdier rijk.

Zilverhaak na vijftig jaar weer op Schouwen

De zilverhaak is een bescheiden nachtvlinder. Hij dankt zijn naam aan de tekening op zijn voorvleugels. De voorrand van de vleugel is crème gekleurd. Vanuit deze lichte rand krult een haakvormige vlek over de olijfbroene ondergrond van de rest van voorvleugel. Het vlindertje is niet groot of kleurrijk, maar onmiskenbaar.

In juni van dit jaar werd de zilverhaak voor het eerst sinds bijna vijftig jaar weer waargenomen in de duinen op de Kop van Schouwen. Op twee plekken: een natte duinvallei in de Verklikkerduinen en een duinbeekje bij Nieuw-Haamstede. De zilverhaak is een soort van natte heiden, moerassen en duinvalleien. In de duinstreek komt hij het meest voor op de Waddeneilanden en in de duinen op Voorne.

Afgelopen tien jaar zijn op Schouwen valleien hersteld en poeltjes aangelegd en is er een duinbeek gegraven. Dankzij deze maatregelen kan een bijzondere soort als de zilverhaak weer terugkomen.

Welkom thuis! Duinherstel op Schouwen zorgt ervoor dat het biotoop voor dit fraaie vlindertje weer in de haak is.
Foto: Robin Vermeylen.

De groenknolorchis terug op de oostpunt van Terschelling

Op Terschelling komt de zeldzame groenknolorchis al heel lang voor. Vooral in jonge, vochtige duinvalleien pal achter de zeereep voelt hij zich thuis. Door veroudering en gebrek aan dynamiek is het orchideetje op tal van plaatsen verdwenen.

De groenknolorchis hoort thuis in vochtige duinvalleien. De terugkeer van de plant liet op de Boschplaat lang op zich wachten, maar was dit voorjaar dan toch een feit.
Foto: Joost Bouwmeester.

Alleen op de Noordsvaarder, op het uiterste westen van Terschelling, waar op grote schaal nieuwe duinen worden gevormd, komen nog duizenden planten voor.

Staatsbosbeheer heeft de afgelopen jaren veel gedaan om oude duinvalleien aan de oostkant van Terschelling op te knappen, maar de groenknolorchis keerde nergens terug. Tot dit voorjaar. In een valleitje op de Boschplaat werden twee bloeiende planten gevonden. Deze vallei is ruim tien jaar geleden geplagd en ligt in de buurt van de plek waar de soort rond 1985 voor het laatst is gezien. Daarmee is de groenknolorchis na 25 jaar terug in het oostelijk duingebied van Terschelling.

Reeën bij Hoek van Holland

Afgelopen juli zijn twee reeën waargenomen in de duinen bij Hoek van Holland. Twee geiten - vrouwtjesreeën heten geiten - werden door vrijwilligers van de stichting ARK gezien in het zuidelijk deel van de Van Dixhoordriehoek, niet ver van de Zeetoren, het natuurcentrum van stichting ARK. Waar komen deze reeën vandaan? Voor zover wij weten bevinden de dichtstbijzijnde populaties zich ten noorden van Den Haag. Als ze daarvandaan komen, zijn ze Scheveningen en Den Haag gepasseerd en vervolgens door nog eens vijftien kilometer duin gestruind. Als ze zich hier daadwerkelijk weten te vestigen - zelfs twee zwaluwen maken niet altijd zomer - hebben de duinen tussen Kijkduin en Hoek van Holland er een bijzondere soort bij. Een echte 'systeems' bovendien: een grote grazer die het duinecosysteem meer compleet maakt.

Zouden ze met de boot, de trein of de tram gekomen zijn? Hoe raadselachtig hun aanlooproute ook is: het ree heeft Hoek van Holland bereikt. Foto: Piet Broekhof.

Fietsen langs de kust: twee nieuwe veerpontjes

Goed nieuws voor ambitieuze langeafstandsfietsers. Als je een lange fietstocht maakt langs de kust, door de duinen, vormen het Noordzeekanaal of de Nieuwe Waterweg geen obstakel meer. Sinds vorig jaar zijn er pontjes in de vaart waarmee deze barrières eenvoudig kunnen worden genomen. Van de Noordpier ten zuiden van Wijk aan Zee brengt de Watertaxi IJmuiden je van april tot oktober naar het Sluisplein in IJmuiden en weer terug. Zie www.watertaxi-ijmuiden.nl voor vaartijden en prijzen.

Tussen Hoek van Holland en de Maasvlakte vaart 'De Nieuwe Prins', de fast ferry van de RET. Het opstappunt is de Berghaven, dicht bij station Hoek van Holland Haven. Op de Maasvlakte stap je

op en uit aan de Yangtzehaven, aan het eind van de Antarcticaweg. Fiets dan verder via het eigenaardige maar fascinerende industriële kustlandschap van de Maasvlakte naar de Brielse Gatdam en Voornes Duin. Meer informatie is te vinden op de websites van de RET en Port of Rotterdam. Van deze laatste site kun je van de serie Beleef de haven! nr. 3, Ontdek de Maasvlakte, downloaden.

Online paddenstoelenatlas

Sinds begin dit jaar is de landelijke verspreiding van alle Nederlandse paddenstoelen op internet te vinden: www.verspreidingsatlas.nl/paddenstoelen. Op deze manier kun je gemakkelijk zien of een paddenstoel die je hebt gevonden (of denkt te hebben gevonden) al of niet zeldzaam is en of hij voorkomt in de omgeving waar je hem gevonden hebt. Dat zegt natuurlijk niet alles, maar het helpt wel. Je kunt zoeken op Nederlandse naam en op wetenschappelijke naam.

De verspreiding is weergegeven in 'uurhokken', vakken van vijf bij vijf kilometer. Er wordt onderscheid gemaakt in vondsten van voor 1990 en van 1990 tot heden. Bij de meeste soorten wordt achtergrondinformatie gegeven. Voor zover beschikbaar zijn ook foto's afgebeeld. Enthousiaste paddenstoelenfotografen kunnen hun mooiste foto's uploaden. Op dezelfde site zijn ook atlanten van mossen, korstmossen en kranswieren te vinden.

Natuurlijefhebbers kunnen veel plezier beleven aan deze website, waarmee een voor velen onbekende wereld wordt ontsloten.

Dwars door de Duinen-'tiplijn'

Weet u een leuk nieuwtje over een bijzondere plant, dieren die zich uitbreiden, een opvallend publieks- of kunstproject of succesvol natuurherstel? Geef ons een tip, dan kunnen we er in deze rubriek melding van maken. Ons e-mailadres is: info@duinbehoud.nl; met als onderwerp '4D'.